

RIKSDAGENS SVAR 112/2004 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om statens pensioner samt av vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om statens pensioner samt av vissa lagar som har samband med den (RP 46/2004 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 15/2004 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalanden:

1. Riksdagen förutsätter att regeringen låter utreda om lagstiftningen behöver ändras för att säkerställa att de särskilda kraven i uppgifter som har med allmän säkerhet att göra eller är ansvarsfulla med tanke på ett

allmänt intresse blir behörigen beaktade i praxis med att bevilja invalidpension samt i företagshälsovården och arbetarskyddet.

2. Riksdagen förutsätter att regeringen ger akt på i vilken mån den nu godkända pensionsnormeringen inverkar på begynnande pensioner. Vidare förutsätter riksdagen att regeringen låter utreda eventuella brister i företagshälsovården och arbetarskyddet i fysiskt tunga låglönebranscher i den offentliga sektorn och att den utifrån detta före 2007 lägger upp ett program för att rätta till bristerna och sätta in effektivare åtgärder för att upprätthålla arbetsförmågan.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om statens pensioner

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 20 maj 1966 om statens pensioner (280/1966) 1 § 5—12 mom., 5 § 2, 4, 5 och 7 mom., 9 § 6 mom., 9 c §, 10 § 2 mom. samt 11, 19 och 27 §,

sådana de lyder, 1 § 5 mom. och 27 § i lag 625/2000, 1 § 6 och 7 mom. i lag 333/1986, 1 § 8 mom. och 9 § 6 mom. i lag 1671/1995, 1 § 9—12 mom. i lag 775/2001, 5 § 2 mom. i lag 1153/1997, 5 § 4 mom., 10 § 2 mom., 11 och 19 § i lag 1528/1993, 5 § 5 mom. i lag 902/1979, 5 § 7 mom. i lag 215/1979, 9 c § i lag 103/1989 och 1006/2002 samt i nämnda lagar 1528/1993 och 775/2001,

ändras 1 § 3 och 4 mom., 2 §, 3 § 3 och 4 mom., 3 a § 1 mom., 4 §, 5 § 1 och 8 mom., 5 a, 5 b, 6, 7 och 7 a — 7 e §, 8 § 1 och 2 samt 5 och 6 mom., 9 § 2 och 4 mom., 9 a § 1 och 2 mom., 9 b §, 9 d § 1, 3 och 5—7 mom., 10 § 1, 4—7, 9 och 10 mom., 10 a, 10 b och 12 §, 13 § 1 mom., 14 § 4 mom., 15 § 1, 2 och 5 mom., 15 a § 1—6 mom., 16, 16 a och 16 b §, 17 b § 2, 3 och 7 mom., 18 §,

18 a § 1 mom., 18 b § 1 mom., 18 c § 2 och 3 mom., 18 d, 18 e och 20 §, 26 § 2 mom., 26 a § 2 mom. och 28 § 1 mom.,

av dem 1 § 3 mom., 4 §, 8 § 5 mom., 10 § 1 och 7 mom., 13 § 1 mom. och 15 § 2 mom. sådana de lyder i nämnda lag 1528/1993, 1 § 4 mom. samt 8 § 1 och 6 mom. sådana de lyder i nämnda lag 1153/1997, 2 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 793/1968 och 21/1989 samt i nämnda lagar 103/1989, 1528/1993, 1671/1995, 1153/1997 och 775/2001, 3 § 3 och 4 mom., 5 § 8 mom., 7 a och 7 e §, 9 § 2 och 4 mom., 10 § 4 mom. och 15 a § 6 mom. sådana de lyder i nämnda lag 1671/1995, 3 a § 1 mom., 15 § 1 mom. och 17 b § 7 mom. sådana de lyder i lag 1184/2003, 5 § 1 mom. sådant det lyder i lag 851/1971, 5 a § sådan den lyder i nämnda lagar 1528/1993 och 1006/2002, 5 b § sådan den lyder i lag 1231/1995 och i nämnda lag 1528/1993, 6 § sådan den lyder i lag 1026/1982 samt i nämnda lagar 851/1971, 1528/1993, 1671/1995 och 775/2001, 7 § sådan den lyder i nämnda lagar 1671/1995 och 775/2001, 7 b § sådan den lyder i lag 84/2001 och i nämnda lag 1671/1995, 7 c § sådan den lyder i nämnda lagar 1671/1995 och 1184/2003, 7 d § sådan den lyder i nämnda lagar 1153/1997 och 775/2001, 8 § 2 mom. sådant det lyder i nämnda lag 775/2001, 9 a § 1 och 2 mom. sådana de lyder i nämnda lag 1229/1999, 9 b § sådan den lyder i nämnda lagar 103/1989 och 1528/1993, 9 d § 1 mom. sådant det lyder i nämnda lagar 103/1989, 1528/1993 och 625/2000, 9 d § 3 och 5—7 mom., 10 § 5—7, 9 och 10 mom. samt 14 § 4 mom. sådana de lyder i nämnda lag 1006/2002, 10 a § sådan den lyder i lag 1175/1996 samt i nämnda lagar 1528/1993, 1671/1995 och 775/2001, 10 b § sådan den lyder i nämnda lagar 103/1989, 1528/1993 och 1229/1999, 12 § sådan den lyder i lag 638/1994 samt i nämnda lagar 1528/1993 och 1671/1995, 15 § 5 mom. sådant det lyder i lag 381/2001, 15 a § 1, 3 och 5 mom. sådana de lyder i lag 326/1985, 15 a § 2 och 4 mom. sådana de lyder i nämnda lag 103/1989, 16 § sådan den lyder i lag 664/1976 och i nämnda lag 1671/1995, 16 a § sådan den lyder i lag 414/1982, 16 b § sådan den lyder i nämnda lagar 381/2001 och 1184/2003, 17 b § 2 och 3 mom. sådana de lyder i nämnda lag 625/2000, 18 § sådan den lyder i lag 656/2002 samt i nämnda lagar 326/1985, 103/1989, 1528/1993 och 1671/1995, 18 a § 1 mom. sådant det lyder i lag 91/1985, 18 b § 1 mom., 18 c § 2 och 3 mom., 18 d och 18 e § sådana de lyder i lag 1217/2003, 20 § sådan den lyder i nämnda lagar 851/1971, 103/1989 och 1229/1999, 26 § 2 mom. och 26 a § 2 mom. sådana de lyder i nämnda lag 656/2002, samt

fogas till lagen nya 1 a och 5 c §, till 8 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1180/1996 och 939/1999 samt i nämnda lagar 1528/1993, 638/1994, 1153/1997 och 775/2001, ett nytt 5 mom., varvid de ändrade 5 och 6 mom. blir 6 och 7 mom., till 9 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 851/1971, 1671/1995 och 1006/2002, ett nytt 8 mom., till 9 a §, sådan den lyder i nämnda lagar 1229/1999 och 1006/2002, ett nytt 5 mom., till 10 §, sådan den lyder i nämnda lagar 1528/1993, 638/1994, 1671/1995 och 1006/2002, ett nytt 11 mom., till 17 b §, sådan den lyder i nämnda lagar 625/2000 och 1184/2003, ett nytt 8 mom., till 18 b §, sådan den lyder i nämnda lag 1217/2003, nya 7 och 8 mom., till 26 §, sådan den lyder i nämnda lag 656/2002, ett nytt 3 mom. och till 28 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 568/1975, ett nytt 3 mom. som följer:

1 §

Såsom i 1 mom. avsedd person betraktas även personer som står i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande till riksdagen samt riksdagens justitieombudsman och riksdagens biträdande justitieombudsmän.

Ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande som avses i 1 mom. benämns i denna lag anställning

och en person som avses i samma moment förmånstagare. Med gammal förmånstagare avses i denna lag förmånstagare som den 31 december 1992 hade en anställning som omfattas av denna lag och som har fortgått oavbrutet och fortgår oavbrutet fram till den personliga pensionsåldern. I invalidpensionsfall skall anställningen fortgå oavbrutet fram till dess arbetsoförmågan börjar. Vid tillämpning av detta moment anses

en anställning fortsätta utan avbrott, om den arbetsinkomst som erhålls av anställningen varje år uppgår till sammanlagt minst 6 000 euro. Om arbetsinkomsten under något år likväl understiger 6 000 euro skall förmånstagaren visa att anställningen har fortgått utan avbrott. Fortgår en gammal förmånstagers anställning på ovan i detta moment avsett sätt inte oavbrutet fram till den personliga pensionsåldern, anses förmånstagaren vid tillämpningen av denna lag vara en ny förmånstagare.

1 a §

Utan hinder av vad som bestäms i 1 § 4 mom. skall en förmånstagare som i samband med kommunalisering av verksamheten har övergått från anställning som omfattas av statens pensionskydd till anställning som omfattas av lagen om kommunala pensioner (549/2003) i fråga om sin anställning före kommunaliseringen betraktas som gammal förmånstagare enligt 1 § 4 mom. En förutsättning är att förmånstagaren den 31 december 1992 hade en fortlöpande anställning som omfattas av statens pensionsskydd och att denna anställning på det sätt som föreskrivs i 1 § 4 mom. i denna lag fortgår oavbrutet fram till kommunaliseringen. Efter kommunaliseringen skall en anställning som omfattas av lagen om kommunala pensioner på det sätt som avses i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om kommunala pensioner (/) fortgå oavbrutet fram till den pensionsålder som motsvarar den personliga pensionsåldern enligt denna lag.

Invalidpensioner enligt lagen om kommunala pensioner som har beviljats med tillämpning av bestämmelser motsvarande 5 a §, jämföras med pensioner som har beviljats enligt det nämnda lagrummet. En förutsättning för att få ålderspension är utöver villkoren i 8 § 1 mom. att den anställning som omfattas av lagen om kommunala pensioner har upphört.

En förmånstagare som har haft rätt att välja pensionsålder i enlighet med ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om statens pensioner (103/1989) senast den 30 juni 1999 enligt de bestämmelser som gällde före den

1 juli 1989 och som har gjort en anmälan om sitt val, behåller sin rätt till nämnda pensionsålder förutsatt att hans eller hennes anställning som omfattas av lagen om kommunala pensioner fortgår utan avbrott från kommunaliseringen fram till pensionsåldern enligt sista meningen i 1 mom. För den som gjort en anmälan om val gäller att anställning som omfattas av lagen om kommunala pensioner och som motsvarar förmånstagers anställning hos staten före kommunaliseringen i en uppgift som berättigar till den lägre pensionsåldern från och med kommunaliseringen jämföras med anställningstid som krävs för ålderspension.

2 §

Denna lag gäller inte

- 1) anställning före den kalendermånad som följer efter den kalendermånad under vilken förmånstagaren fyller 18 år,
- 2) anställning efter den kalendermånad under vilken förmånstagaren fyller 68 år,
- 3) anställning på basis av vilken förmånstagaren med stöd av någon annan lag har rätt till pension,
- 4) anställning utomlands i statens tjänst, om den anställda inte är finsk medborgare.

3 §

Vid finansministeriet finns statens pensionsdelegation vars medlemmar förordnas av ministeriet för tre år i sänder bland personer som föreslagits av ministeriet och de mest representativa centralorganisationerna för statens tjänstemän och arbetstagare. Delegationen har till uppgift att vara förhandlingsorgan enligt lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar (651/1988) och enligt samarbetsavtalen, göra framställningar och avge utlåtanden samt vara rådgivande organ i pensionsfrågor. Närmare bestämmelser om delegationens uppgifter och sammansättning kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Vid statskontoret finns en delegation för ärenden gällande arbetsoförmåga och rehabilitering vars medlemmar förordnas av finansministeriet

för tre år i sänder bland personer som föreslagits av ministeriet och de mest representativa centralorganisationerna för statens tjänstemän och arbetstagare. Delegationen har till uppgift att styra och följa praxis vid bedömning av arbetsförmåga och i rehabiliteringsfrågor. Närmare bestämmelser om delegationens uppgifter och sammansättning kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 a §

Om förmånstagaren har omfattats av pensionsskydd såväl enligt denna lag som enligt lagen om kommunala pensioner, pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (298/1966), lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) (pensionslagar för den offentliga sektorn) eller enligt en lag som nämns i 8 § 4 mom. 1, 2 eller 10—13 punkten i lagen om pension för arbetstagare (395/1961) (pensionslagar för den privata sektorn) och om han eller hon vid tidpunkten för pensionsfallet eller därefter senast hade sådan anställning som omfattas av denna lag, skall statskontoret i egenskap av sista pensionsanstalt

1) ge en beslutssammanställning som upptar statskontorets beslut samt beslut av pensionsanstalter som sköter pensionsskydd enligt andra pensionslagar för den offentliga sektorn samt motsvarande familjepensionsskydd (pensionsanstalt för den offentliga sektorn) samt beslut av sådana i 10 d § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare avsedda pensionsanstalter som sköter pensionsskydd enligt pensionslagar för den privata sektorn samt motsvarande familjepensionsskydd (pensionsanstalt för den privata sektorn),

2) betala ut de pensioner som avses i beslutssammanställningen och sköta pensionsanstaltens övriga uppgifter i anslutning till pensionerna, och

3) behandla och avgöra även pensioner som tjänats in på basis av en förmån som avses i 6 §.

4 §

En förmånstagare har rätt att gå i ålderspension under tiden mellan uppnådd 63 och upp-

nådd 68 års ålder. Bestämmelser om villkoren för beviljande av ålderspension finns i 8 §.

Ålderspension i förtid beviljas på ansökan tidigast från ingången av kalendermånaden efter den då förmånstagaren fyllt 62 år minskad så som bestäms i 10 a § 1 mom. Ålderspension beviljas såsom uppskjuten efter att förmånstagaren fyllt 68 år höjd så som föreskrivs i 10 a § 2 mom.

På förtida och uppskjuten ålderspension tillämpas i övrigt vad som i denna lag bestäms om ålderspension.

5 §

Till pension berättigar arbetsinkomst som erhållits av anställning och som förmånstagaren har tjänat från ingången av kalendermånaden efter den kalendermånad då han eller hon fyllde 18 år till utgången av den månad då han eller hon fyllde 68 år. Till pension berättigar dock inte arbetsinkomsterna under det år då arbetsförmågan började, om den återstående tiden vid fastställandet av invalidpensionen har räknats såsom till pension berättigande tid på det sätt som föreskrivs i 5 a §.

Finansministeriet kan i enskilda fall, då statens fördel kräver det, bestämma att såsom pensionstid helt eller delvis skall räknas den tid sedan förmånstagaren fyllt 23 år som annars inte skulle räknas såsom pensionstid, dock inte tiden efter den 31 december 2004.

5 a §

När invalidpensionen fastställs skall även tiden från ingången av det kalenderår då förmånstagaren blev arbetsförmögen till utgången av den kalendermånad då han eller hon uppnådde 63 års ålder eller en lägre pensionsålder eller avgångsålder (*återstående tid*) räknas såsom till pension berättigande tid. En förutsättning är dock att förmånstagaren under det år då arbetsförmågan började och de omedelbart föregående tio kalenderåren har haft minst 12 566,70 euro i sådana arbetsinkomster som omfattas av en lag eller pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Den arbetsinkomst som pensionen för den återstående tiden grundar sig på (*inkomst för den återstående tiden*) bestäms på grundval av de arbetsinkomster enligt en lag eller pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare vilka förmånstagaren har erhållit under de fem kalenderår som föregick det år då arbetsoförmågan började (*granskningstiden*). När inkomsten för den återstående tiden bestäms skall årsinkomsterna justeras enligt 7 c §. Inkomsten för den återstående tiden är summan av de på så sätt justerade arbetsinkomster under granskningstiden dividerad med sextio.

När inkomsten för den återstående tiden bestäms, medräknas också inkomsten under granskningstiden justerad med lönekoeficienten enligt 7 c § eller den arbetsinkomst som ligger till grund för en förmån enligt 6 §.

Om förmånstagaren under granskningstiden har fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd eller utbildningsdagpenning till samma belopp som grunddagpenningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller grundstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) beaktas såsom arbetsinkomst 1 047,22 euro för varje hel månad för vilken förmånen har betalats när inkomsten för den återstående tiden bestäms. På motsvarande sätt beaktas också dagpenning enligt sjukförsäkringslagen om den har beviljats till samma belopp som grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om förmånstagaren när inkomsten för den återstående tiden bestäms inte utöver inkomster enligt 3 och 4 mom. har haft arbetsinkomster enligt 2 mom. under granskningstiden, har han eller hon inte rätt till pension för den återstående tiden.

Om förmånstagarens arbetsinkomster under granskningstiden är mindre än den stabiliserade inkomstnivån på grund av vård av ett barn under tre år och pensionsskyddet till följd av detta skulle ha sjunkit med minst 20 procent, räknas, utan hinder av vad som bestäms ovan i denna paragraf, på ansökan av förmånstagaren såsom in-

komst enligt 2 mom. den arbetsinkomst som barnavårdstiden inte har minskat. Härvid beaktas dock arbetsinkomster som erhållits under de högst tio senaste åren.

Genom förordning av finansministeriet kan närmare bestämmelser om tillämpningen av denna paragraf utfärdas.

5 b §

Utan hinder av 5 a § 2 mom. skall när inkomsten för den återstående tiden bestäms även inkomster som erhållits under det år då arbetsoförmågan började beaktas fram till utgången av den månad då förmånstagaren blev arbetsoförmögen, om

1) förmånstagaren inte under ett enda år under granskningstiden har sådana arbetsinkomster som enligt 5 a § 2, 3 och 6 mom. beaktas när inkomsten för den återstående tiden bestäms, eller

2) om förmånstagaren har sådana arbetsinkomster som avses i 1 punkten endast under det år då arbetsoförmågan började eller det föregående året.

Om förmånstagaren har blivit arbetsoförmögen före utgången av det kalenderår då han eller hon fyller 23 år, är granskningstiden, utan hinder av 5 a § 2 mom., tiden mellan ingången av den månad som följer efter den då förmånstagaren fyllde 18 år och utgången av den månad då arbetsoförmågan började. Härvid är inkomsten för den återstående tiden summan av arbetsinkomsterna under granskningstiden justerade enligt 7 c § dividerad med antalet månader i samma period.

Inkomst för den återstående tiden som omfattas av denna lag utgör en lika stor relativ andel av summan av de inkomster för återstående tid som bestäms i 5 a § 2, 3 och 6 mom. samt ovan i 1 och 2 mom. som de arbetsinkomster som omfattas av denna lag utgör av summan av de inkomster enligt de lagar eller pensionsstadgor som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare under granskningstiden enligt 5 a § 2 mom. och i 2 mom. ovan.

Genom förordning av finansministeriet kan närmare bestämmelser om tillämpningen av denna paragraf utfärdas.

5 c §

Skall till en förmånstagare som har invalidpension senare betalas pension på grund av ålder eller ny arbetsoförmåga, räknas såsom till pension berättigande tid även den tid för vilken förmånstagaren var berättigad till den tidigare pensionen. Såsom pensionsberättigande räknas dock inte den tid för vilken förmånstagaren enligt 18 § 2 mom. inte är berättigad till pension. När pension enligt denna lag bestäms för invalidpensionstiden tas till grund den relativa andel av inkomsten för den återstående tiden som motsvarar den andel som arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av det sammanlagda arbetsinkomsterna enligt de lagar eller pensionsstadgor som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Skall till en förmånstagare som har invalidpension senare betalas pension på grund av sådan ny arbetsoförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att den tidigare pensionen upphörde, eller om pension beviljas med anledning av samma sjukdom, lyte eller skada som den tidigare pensionen, fastställs den nya pensionen enligt samma grunder som den tidigare pensionen. Om ålderspensionen börjar innan det förflutit två år från det att invalidpensionen upphört fastställs ålderspensionen enligt samma grunder som invalidpensionen.

När en förmånstagare som har fått rehabiliteringspenning enligt denna lag beviljas invalidpension på grund av arbetsoförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att tiden för betalning av rehabiliteringspenning löpte ut, fastställs pensionen på samma grunder som den skulle ha fastställts om arbetsoförmågan hade börjat vid ingången av tiden för betalning av rehabiliteringspenning.

6 §

Till pension berättigar också de i 1—9 punkten nedan nämnda förmåner som förmånstagaren har fått från ingången av kalendermånaden

efter den månad då han eller hon fyllde 18 år till utgången av året före pensionsfallet. Förutsättningen är att förmånstagaren före ingången av pensionsfallsåret har haft minst 12 566,70 euro i arbetsinkomster enligt en pensionslag eller en pensionsstadga som avses i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare. Förmånerna berättigar dock inte till pension för den tid under vilken förmånstagaren har fått annan pension än familjepension enligt en lag eller pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare. Den pensionsrätt som avses i denna paragraf bestäms enligt de arbets- och förvärvsinkomster som ligger till grund för förmånerna utifrån

1) arbetsinkomst enligt sjukförsäkringslagen (364/1963) som ligger till grund för moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning,

2) inkomst som ligger till grund för alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002),

3) inkomst som ligger till grund för inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa under förutsättning att förmånstagaren har fått dagpenningen före 63 års ålder i egenskap av löntagare enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller företagare enligt 1 kap. 6 § 2 mom. i nämnda lag,

4) inkomst som ligger till grund för förtjänststöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice,

5) inkomst som ligger till grund för den utbildningsdagpenning som avses i 10 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa,

6) inkomst som ligger till grund för vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000),

7) arbetsinkomst som ligger till grund för rehabiliteringspenning enligt en lag eller en pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare eller enligt lagen om rehabiliteringspenning (611/1991), eller för ersättning för förlorad inkomst som beviljats enligt bestämmelserna om rehabilitering inom ramen för olycksfallsförsäkring eller trafikförsäkring, för den tid som förmånen betalats till förmånsta-

garen, dock inte om rehabiliteringspenningen har utbetalats som ett tillägg till pension,

8) arbetsinkomst enligt sjukförsäkringslagen som ligger till grund för sjukdagpenning och specialvårdpenning för den tid som dagpenningen har utbetalats till förmånstagaren,

9) arbetsinkomst som ligger till grund för ersättning för förlorad inkomst som beviljats enligt bestämmelserna om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring eller försäkring för olycksfall i militärtjänst, för den tid som dagpenning har betalats till förmånstagaren, om förmånstagaren inte får sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen på grund av denna ersättning för förlorad inkomst.

Grunden för pensionen för den tid en förmån enligt 1 mom. 1 punkten har betalats till förmånstagaren är den arbetsinkomst som ligger till grund för förmånen förhöjd med koefficienten 1,17. Grunden för pensionen för den tid som förmånen har betalats till arbetsgivaren är den arbetsinkomst som ligger till grund för förmånen omvandlad med koefficienten 0,17. Om emellertid en förmån på grund av att förvärvsinkomster saknas eller de har varit låga har betalats till ett belopp motsvarande minimidagpenningen, är grunden 523,61 euro i månaden. Om förmånen på grund av återgång till arbetet har betalats till ett belopp som motsvarar minimidagpenningen är grunden för förmånen beloppet av den minimidagpenning som betalats till förmånstagaren.

Grunden för pensionen är 75 procent av den inkomst som ligger till grund för den förmån som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten och 65 procent av den inkomst eller arbetsinkomst som ligger till grund för den förmån som avses i 4—9 punkten.

Om en pensionstagare är berättigad till pension enligt två eller flera arbetspensionslagar, behandlas och avgörs den del av pensionen som intjänats på basis av inkomsterna i 1—3 mom. av den sista pensionsanstalt som avses i 3 a § eller, om bestämmelserna om sista pensionsanstalt inte tillämpas, den pensionsanstalt som avses i 10 d § mom. i lagen om pension för arbetstagare eller, om förmånstagaren inte har arbetsinkomster enligt pensionslagar för den privata sektorn,

den pensionsanstalt där pensionsskyddet har ordnats på basis av det sista förvärvsarbetet. Ansvar för den pension som intjänats på basis av dessa förmåner delas mellan pensionsanstalterna på det sätt som föreskrivs i 12 § 1 mom. 6 punkten i lagen om pension för arbetstagare.

7 §

När den arbetsinkomst som pensionen grundar sig på bestäms, beaktas den lön eller annat vederlag som betalats eller enligt överenskommelse skall betalas som ersättning för arbete. Ett sådant vederlag anses höra till den arbetsinkomst som ligger till grund för pensionen också då det betalas till förmånstagaren av ett konkursbo, en i lönegarantilagen (866/1998) avsedd myndighet som sköter lönegarantiärenden eller någon annan betalare (ställföreträdande betalare) i stället för av arbetsgivaren.

Som vederlag enligt 1 mom. betraktas bland annat inte

- 1) personalförmåner från arbetsgivaren,
- 2) dagtraktamenten eller andra kostnadsersättningar för tjänste- eller arbetsresa,
- 3) sådan lön för väntetid som avses i 2 kap. 14 § 1 mom. i arbetsavtalslagen (55/2001),
- 4) ersättningar som betalas vid upphävande av arbetsavtal eller tjänsteförhållande, eller andra skadestånd,
- 5) till förmånstagaren betalda ersättningar och övriga förmåner enligt lagen om ersättningar på grund av lokala särförhållanden samt andra förmåner till tjänstemän inom utrikesrepresentationen (651/1993) samt ortstillägg och ersättningar enligt förordningen om ersättningar på grund av lokala särförhållanden till tjänstemän inom utrikesrepresentationen (652/1993).

Har en förmånstagare som är finsk medborgare varit tjänsteman inom utrikesrepresentationen, i 64 § i förordningen om försvarsmakten (667/1992) avsedd tjänsteman, anställd vid teknologiska utvecklingscentralens utrikesenheter eller annan sådan tjänsteman eller befattningshavare på vars lön lagen om ersättningar på grund av lokala särförhållanden samt andra förmåner till tjänstemän inom utrikesrepresentationen tillämpas, fogas vid uträkning av pensionen till

hans eller hennes arbetsinkomst enligt 1 mom. dyrtortstillägg, om sådant inte annars ingår i arbetsinkomsten. Dyrtortstillägget utgör ett lika stort belopp som skulle betalas om förmånstagarens verksamhet vore förlagd till Helsingfors.

7 a §

Har förmånstagaren under minst tre på varandra följande kalenderår före året för pensionsfallet inkomster som omfattas av denna lag och som uppgår till minst 6 000 euro varje år, tillväxer pensionen för året för pensionsfallet på grundval av inkomsten under det år som föregick året för pensionsfallet. Inkomsterna under det föregående året multipliceras med antalet månader från ingången av året för pensionsfallet till utgången av månaden för pensionsfallet och divideras med 12.

Om inkomsterna under året före året för pensionsfallet likväl avviker från de genomsnittliga inkomsterna under de föregående två åren med över 10 procent, tillämpas inte 1 mom. utan pensionen för året för pensionsfallet tillväxer på grundval av de inkomster som omfattas av denna lag och som betalats före pensionsfallet.

7 b §

Då pensionen räknas ut dras från arbetsinkomsten för vart och ett år av ett belopp motsvarande det procenttal för förmånstagarens pensionsavgift som fastställts för respektive kalenderår, eller i fråga om förmånstagare som fyllt 53 år, den förhöjda avgiften.

7 c §

De inkomstgränser och belopp som anges i denna lag samt arbetsinkomsten för vart och ett av de år för vilket pensionen räknas ut justeras med en koefficient i vilken vägningskoefficienten för förändringar i lönenivån utgör 0,8 och vägningskoefficienten för förändringar i prisnivån 0,2 (*lönekoefficienten*). Som lönekoefficient används den lönekoefficient som social- och hälsovårdsministeriet årligen fastställer med stöd av 7 b § i lagen om pension för arbetstagare.

7 d §

Invalidpension eller rehabiliteringsstöd höjs med nedan nämnda koefficient från ingången av det kalenderår före vilket pension eller rehabiliteringsstöd har betalats för sammanlagt fem hela kalenderår. Denna engångsförhöjning räknas ut på basis av den pension som beviljats förmånstagaren enligt denna lag. Förhöjningen bestäms enligt förmånstagarens ålder vid ingången av året för förhöjningen så att förhöjningsprocenten är 21 när förmånstagaren är i åldern 24—26 år. Förhöjningsprocenten sjunker för varje levnadsår med 0,7 procentenheter. När förmånstagarens fyllt 55 år, görs ingen förhöjning.

7 e §

Pensionsskyddet anpassas till förändringen i den förväntade medellivslängden efter 2009 genom att ålderspensionen när den börjar omvandlas med den livslängdskoefficient som fastställts för det år då förmånstagaren fyllde 62 år. Om ålderspensionen dock börjar före det år då förmånstagaren fyller 62 år, omvandlas den med den livslängdskoefficient som fastställts för det år då pensionen började.

När en invalidpension ändras till ålderspension då förmånstagaren fyller 62 år eller senare, justeras pensionen med den livslängdskoefficient som fastställts för det år då han eller hon fyller 62 år. Om en invalidpension ändras till ålderspension före det år då förmånstagaren fyller 62 år, justeras pensionen dock med den livslängdskoefficient som fastställts för det år då pensionen ändras till ålderspension.

Som livslängdskoefficient används den koefficient som social- och hälsovårdsministeriet årligen fastställer med stöd av 7 h § i lagen om pension för arbetstagare.

Närmare bestämmelser om beräkning av livslängdskoefficienten kan utfärdas genom förordning av finansministeriet.

8 §

Ålderspension beviljas tidigast från ingången av kalendermånaden efter den då förmånstagaren fyllde 63 år, dock tidigast från ingången av månaden efter den då pensionen söks. En förut-

sättning är att förmånstagaren inte längre står i det tjänste- eller arbetsavtalsförhållande från vilket han eller hon pensioneras. Om pension söks inom tre månader från tjänste- eller arbetsavtalsförhållandets upphörande, beviljas pensionen likväl från ingången av kalendermånaden närmast efter den då tjänste- eller arbetsavtalsförhållandet upphörde.

Rätt till pension som intjänats på arbetsinkomst under tiden för ålderspension föreligger tidigast från ingången av kalendermånaden efter den då förmånstagaren fyllde 68 år.

En förmånstagare som avses i 4 mom. 1—3 punkten har inte rätt till förtida ålderspension eller deltidspension.

Om en förmånstagare har beviljats ålderspension enligt denna lag, lagen om kommunala pensioner, en pensionsstadga som avses i 7 § 1 mom. 8 eller 9 punkten i lagen om Folkpensionsanstalten, pensionsstadgan för Finlands Bank, pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller lagen om ortodoxa kyrkosamfundet (521/1969) eller lagstiftningen om det pensionskydd som i tillämpliga delar i överensstämmelse med bestämmelserna om statens pensioner skall finansieras av landskapet Åland, och om denna pension fram till den 31 december 1994 har ökat med 11/60 procent för varje till pensionstiden hänförlig månad, har förmånstagaren efter det att anställningen upphört rätt till ålderspension enligt denna lag oberoende av om han eller hon har uppnått sin pensionsålder.

Har förmånstagaren med stöd av de bestämmelser som nämns i 6 mom. erhållit en förtida ålderspension som fram till den 31 december 1994 har ökat med 11/60 procent för varje till pensionstiden hänförlig månad, betraktas pensionsåldern för denna pension som förmånstagarens pensionsålder också enligt denna lag.

9 §

Invalidpension beviljas tills vidare eller i form av i 3 mom. avsett rehabiliteringsstöd för viss tid. När invalidpension beviljas med tillämpning av 1 mom. d-punkten, ges den anting-

en som full pension eller delinvalidpension, beroende på hur den pension som utgör grunden för pensionen är beviljad.

Förmånstagaren har rätt att få ett förhandsbeslut av vilket framgår om han eller hon uppfyller villkoren för invalidpension i 1 och 7 mom., då den söks i form av delinvalidpension, samt de i 9 b § nämnda villkoren för invalidpension som beviljas i form av delinvalidpension. Ändring i beslutet får sökas på det sätt som föreskrivs i 23 §. Ett bifallande förhandsbeslut är bindande för statskontoret, om en därpå grundad pensionsansökan görs inom nio månader eller inom en av arbetsgivaren och förmånstagaren avtalad längre tid från det beslutet vann laga kraft.

Rätt till pension som intjänats under tiden för invalidpension föreligger på ansökan tidigast från den tidpunkt då invalidpensionen ändras till ålderspension, under förutsättning att förmånstagaren inte längre står i det tjänste- eller arbetsavtalsförhållande från vilket han eller hon skall pensioneras, eller från den tidpunkt efter att invalidpensionen upphört då en sådan ny pension beviljas som 5 c § 2 eller 3 mom. inte tillämpas på.

9 a §

Berättigad till arbetslöshetspension är en före 1950 född långvarigt arbetslös förmånstagare när han eller hon har fyllt 60 år fram till det att han eller hon fyller 63 år, förutsatt att

1) han eller hon under de 15 kalenderår som omedelbart föregått den dag för pensionsfallet som avses i 2 mom. under sammanlagt minst fem år har intjänat i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare nämnd grundpension eller annan därmed jämförbar pension som grundar sig på arbetsavtals- eller tjänsteförhållande; på grundval av inkomsterna beaktas den pensionsgrundande tiden härvid så som anges i 4 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/1962),

2) han eller hon företer ett intyg från arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten över att han eller hon enligt 6 kap. 7 eller 9 § i lagen

om utkomstskydd för arbetslösa inte längre har rätt till arbetslöshetsdagpenning, och att

3) han eller hon företer ett intyg från arbetskraftsbyrån över att han eller hon är arbetslös arbetssökande där och inte kan anvisas sådant arbete som han eller hon inte kan vägra ta emot utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Arbetslöshetspensionen är lika stor som den invalidpension enligt denna lag som skulle ha beviljats förmånstagaren, om han eller hon vid tidpunkten för pensionsfallet hade varit berättigad till invalidpension. När pension för återstående tid räknas ut tillämpas dock 5 a, 5 b, 7 och 7 b § sådana de lyder den 31 december 2004. Till arbetslöshetspensionen läggs dock inte den pension som grundar sig på återstående tid. Pensionsfallet anses ha inträffat den dag då förmånstagaren uppfyller alla de villkor för arbetslöshetspension som avses i 1 mom.

Uppfyller en förmånstagare de villkor som anges ovan i denna paragraf när han eller hon fyller 62 år, beviljas han eller hon ålderspension så som föreskrivs i 10 a § 3 mom.

9 b §

I 9 § 1 mom. b- och c-punkten samt i 9 § 7 mom. nämnd invalidpension beviljas antingen som full pension eller som delinvalidpension. Full invalidpension beviljas förmånstagare vars arbetsförmåga kan uppskattas vara nedsatt med minst 3/5 under åtminstone ett år. Är arbetsförmågan nedsatt med mindre än detta, men med minst 2/5, beviljas pensionen som delinvalidpension.

Beloppet av full invalidpension fastställs enligt 10 § 1, 4 och 5 mom. Delinvalidpensionen utgör hälften av full invalidpension.

9 d §

Rätt till deltidspension har en förmånstagare i åldern 58—67 år som har övergått till deltidsarbete,

1) om han eller hon inte får pension enligt denna lag, i 8 § 4 mom. i lagen om pension för

arbetstagare nämnd grundpension eller någon annan därmed jämförlig, på arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller företagaverksamhet grundad pension,

2) om han eller hon under en tid av minst sex månader omedelbart före deltidspensionens början oavbrutet haft heltidsanställning som omfattas av denna lag och under fem kalenderår omedelbart före det år då deltidspensionen började har arbetsinkomster som omfattas av denna lag på minst 12 000 euro per år under tre kalenderår; som heltidsanställning betraktas sådant arbete i vilket arbetsinkomsterna uppgår till minst 1 000 euro per månad,

3) om hans eller hennes arbetstid eller inkomst i anställningen har minskat så att arbetsinkomsten i deltidsarbete sammanlagt uppgår till minst 35 och högst 70 procent av hans eller hennes stabiliserade inkomst före minskningen, dock till minst 229,34 euro per månad, varvid minskningen i arbetstiden inte får skilja sig väsentligt från nedgången i arbetsinkomsterna, samt

4) om han eller hon inte uteblir från arbetet en längre tid än sex veckor i följd, i vilket inte ingår semester eller annan därmed jämförbar tid eller tid för vilken han eller hon får dagpenning enligt sjukförsäkringslagen.

När deltidspension fastställs betraktas som stabiliserad inkomst den i 5 a § avsedda inkomst för återstående tid på grundval av vilken förmånstagarens invalidpension hade beräknats, om förmånstagaren vid tidpunkten för deltidspensionens början hade blivit arbetsoförmögen.

Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas att undantag av särskilda skäl får göras från den inkomstgräns i pengar som avses i 1 mom. 2 punkten och från de villkor för minskad arbetstid som avses i 1 mom. 3 punkten.

Rätt till deltidspension har inte en förmånstagare som får deltidspension enligt lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, om den baserar sig på inkomst som erhållits av anställning som räknas såsom pensionstid för pension enligt denna lag.

Om en förmånstagare i samband med förstatligande har överförs från kommunal eller privat anställning till statlig anställning, beaktas den kommunala eller privata anställningen före förstatligandet när den i 1 mom. 2 punkten nämnda tidsfristen om sex månader beräknas, och även inkomsterna från kommunal eller privat anställning när inkomsterna under tre år beräknas.

10 §

Pensionen tillväxer årligen på grundval av pensionsgrundande arbetsinkomst som omfattas av denna lag för ettvarit år med

1) 1,5 procent fram till utgången av den kalendermånad då förmånstagaren fyller 53 år, och för den tid under vilken pensionstagaren har fått invalid-, arbetslöshets- eller ålderspension enligt en i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare nämnd lag eller pensionsstadga eller generationsväxlingspension för lantbruksföretagare, avträdelseersättning eller avträdelsestöd eller motsvarande pension från utlandet, samt på grundval av den grund för pension som avses i 6 §,

2) 1,9 procent från och med ingången av kalendermånaden efter den då förmånstagaren fyller 53 år fram till utgången av den kalendermånad då förmånstagaren fyller 63 år,

3) 4,5 procent från och med ingången av kalendermånaden efter den då förmånstagaren fyller 63 år, dock inte om förmånstagaren under denna tid får pension i någon annan form än deltidspension.

Pensionen för den återstående tiden utgör av den inkomst för återstående tid som avses i 5 a §

1) 1,5 procent per år till den del som pensionen omfattar återstående tid fram till utgången av den månad då förmånstagaren fyller 50 år,

2) 1,3 procent per år till den del som den återstående tiden omfattar tiden från ingången av den kalendermånad efter den då förmånstagaren fyller 50 år fram till utgången av den kalendermånad då förmånstagaren fyller 63 år.

För den tid för vilken förmånstagaren har fått invalidpension tillväxer pensionen från ingången av det år då arbetsoförmågan började till utgången av den månad då pensionen upphör på grundval av den inkomst för återstående tid som avses i 5 a § på det sätt som fastställs i 5 c § 1 mom. enligt följande:

1) 1,5 procent per år till den del som pensionen omfattar tid fram till utgången av den månad då förmånstagaren fyller 50 år,

2) 1,3 procent per år till den del som pensionen omfattar tid från ingången av den kalendermånad efter den då förmånstagaren fyller 50 år fram till utgången av den kalendermånad då förmånstagaren fyller 63 år.

Pension för deltidarbete som utförs vid sidan av deltidspension tillväxer på det sätt som föreskrivs i 1 mom.

För en förmånstagare som har fått deltidspension utökas invalidpensionen med 1/8 procent och ålderspensionen med 1/16 procent av den nedan föreskrivna nedsättning av inkomsten för varje månad för vilken förmånstagaren har fått deltidspension. När pensionen bestäms är nedsättningen av inkomsten den skillnad mellan arbetsinkomsterna enligt 10 b § 2 och 3 mom. på grundval av vilken förmånstagarens deltidspension för första gången har räknats ut. Om pension för återstående tid räknas med i pension som tjänas in genom deltidarbete som utförts vid sidan av deltidspension, skall pension för återstående tid räknas ut enligt 4 mom. 2 punkten också i fråga om den nedsättning av inkomsten som avses ovan.

Från pension som betalas enligt denna lag avdras sådan pension eller motsvarande förmån från utlandet på grundval av anställning hos staten i egenskap av i utlandet anställd arbetstagare i vars kostnader staten har deltagit, till den del den baserar sig på samma arbetsinkomst som pension enligt denna lag.

En förmån som motsvarar i 9 mom. nämnd pension dras av från pension enligt denna lag i enlighet med de beräkningsgrunder som fastställs av finansministeriet.

När pensionstillväxten per månad beräknas används som tillväxtprocent 1/12 av den tillväxtprocent som nämns i 1, 4 och 5 mom.

10 a §

Beviljas ålderspension enligt 4 § 2 mom. i förtid, minskas pensionen med 0,6 procent för varje månad som pensionen betalas ut före ingången av månaden efter den då förmånstagaren fyller 63 år. Minskningen beräknas på den pension som förmånstagaren har intjänat fram till den tidpunkt då pensionen börjar.

Börjar ålderspensionen senare än från ingången av månaden efter den då förmånstagaren fyllde 68 år, höjs pensionen med 0,4 procent för varje månad som pensioneringstidpunkten skjuts upp.

Utan hinder av 4 § 2 mom. och 1 mom. ovan har en förmånstagare som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av 6 kap. 9 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa rätt att vid 62 års ålder få ålderspension utan den minskning som beror på att pensionen utbetalas i förtid.

10 b §

Deltidspensionens belopp är, om inte något annat följer av 3 mom., 50 procent av skillnaden mellan den stabiliserade förvärvsinkomsten enligt 9 d § 1 mom. 2 punkten och förvärvsinkomsten av deltidarbete som omfattas av lagar eller pensionsstadgor som avses i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Om en förmånstagare är berättigad till deltidspension också med stöd av någon annan lag eller pensionsstadga som avses i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare, utgör deltidspensionen enligt denna lag en lika stor relativ andel av det belopp som avses i 1 mom. som de i denna lag avsedda arbetsinkomsterna utgör av de i den stabiliserade inkomsten beaktade arbetsinkomsterna enligt de lagar med stöd av vilka deltidspension beviljas.

Deltidspensionens maximibelopp är 75 procent av den pension som har samordnats i enlighet med 8 § i lagen om pension för arbetstagare och som förmånstagaren enligt de lagar eller pensionsstadgor som nämns i 8 § 4 mom. i sam-

ma lag samt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003) har tjänat in innan deltidspensionen börjar. Har förmånstagaren rätt till deltidspension också enligt någon annan lag eller pensionsstadga och minskar den begränsning som här avses deltidspensionen, görs minskningen med beaktande av dessa lagar och stadgor i förhållande till de arbetsinkomster som har beaktats i den stabiliserade förvärvsinkomsten.

12 §

Pension enligt denna lag samordnas genom att de förmåner som nämns i 8 § 1 och 5 mom. i lagen om pension för arbetstagare dras av från pensionen. Samordningen görs i tillämpliga delar enligt 8 § i lagen om pension för arbetstagare.

13 §

Samordning som avses i 12 § görs på nytt i tillämpliga delar enligt 8 a § i lagen om pension för arbetstagare.

14 §

Pensionsförhöjning som understiger 5,39 euro skall inte betalas. Beloppet justeras årligen med hjälp av lönekoeficienten i 7 c §.

15 §

Ålders- och invalidpension betalas, om inte något annat följer av 15 a §, från ingången av månaden näst efter den då rätten till pension uppkommit, ålderspension likväl tidigast från ingången av månaden efter den då löneutbetalningen upphört. Arbetslöshetspension betalas från ingången av månaden näst efter den då förmånstagaren uppfyller pensionsvillkoren i 9 a § 1 mom. Om förmånstagaren har fått det intyg av Arbetskraftsbyrån som avses i 9 a § 1 mom. 3 punkten senare än en månad efter att det intyg över arbetslöshetsdagpenning som avses i 9 a § 1 mom. 2 punkten utfärdades, betalas arbetslöshetspensionen från ingången av månaden näst efter den då intyget utfärdades. Pension enligt

denna lag betalas dock inte för den tid då förmånstagaren har rätt att få i lag, kollektivavtal eller arbetsavtal angiven lön eller motsvarande ersättning under uppsägningstiden eller då förmånstagaren på basis av något annat avtal eller arrangemang av sin arbetsgivare får en ekonomisk förmån, dock inte av arbetsgivaren anordnad eller anskaffad utbildning, som kan periodiseras på basis av förmånstagarens stabiliserade lön.

Invalidpension beviljas inte utan grundad anledning retroaktivt för längre tid än ett år innan pensionsansökningen gjordes och arbetslöshetspension eller deltidspension inte för längre tid än sex månader före den månad som följer på den då ansökningen gjordes.

Om en ålderspension eller full invalidpension före samordning enligt 12 eller 13 § understiger 12,72 euro i månaden, kan statskontoret betala pensionen som ett engångsbelopp. Om statskontoret betalar invalidpensionen som ett engångsbelopp, betalar det samtidigt också den ålderspension som beviljas efter invalidpensionen som ett engångsbelopp. Engångsbeloppet beräknas enligt grunder som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet. Den som fått engångsbetalning är med anledning av samma pensionsfall därefter inte berättigad till pension på grundval av de anställningar som engångsbetalningen baserade sig på. Har för viss tid beviljad invalidpension utbetalts som ett engångsbelopp, kan pensionstagaren dock beviljas pension för den tid under vilken hans eller hennes arbetsförmåga fortgår efter utgången av nämnda tid. Vad som i detta moment bestäms om pensionens engångsbelopp tillämpas på det sammanlagda beloppet per månad av de pensioner som ingår i den sista pensionsanstaltens beslutssammanställning enligt 3 a § 1 och 2 mom.

15 a §

Full invalidpension betalas, om inte något annat bestäms nedan i denna paragraf, tidigast från ingången av den kalendermånad som följer närmast på den i 27 § i sjukförsäkringslagen avsedda primärtiden för dagpenning, dvs. de 150 för-

sta betalningsdagarna och de därpå följande, i nämnda paragraf närmare angivna fem eller fyra fulla kalendermånaderna. Om förmånstagaren har fyllt 63 år före utgången av den primärtid som avses i 27 § i sjukförsäkringslagen räknas pensionen som en invalidpension, men beviljas i form av ålderspension från ingången av månaden efter att förmånstagaren fyllt 63 år.

Utan hinder av 1 mom. betalas full invalidpension i enlighet med 15 §, om pensionsansökan har gjorts innan dagpenning enligt sjukförsäkringslagen har betalats för de i 1 mom. nämnda 150 första betalningsdagarna. En förutsättning för full invalidpension är dock att före utgången av kalendermånaden efter pensionsansökan eller, om under denna tid ansökts om dagpenning som avses i sjukförsäkringslagen, före utgången av kalendermånaden efter ansökan, inte har beviljats sådan under minst en månad utan avbrott utbetald dagpenning som hänför sig till tiden efter arbetsoförmågans inträde eller, om en dagpenningsansökan som hänför sig till denna tid avslagits, till tiden efter avslaget.

Sker en sådan förändring i arbetsförmågan hos en förmånstagare som får såsom delinvalidpension beviljad invalidpension, att han eller hon får rätt till full invalidpension, tillämpas bestämmelserna i 1 mom. på den fulla pensionen. Om arbetsoförmågan fortgår, betalas invalidpensionen härvid som delinvalidpension till dess utbetalningen av full invalidpension börjar.

Beviljas full invalidpension retroaktivt i enlighet med 1 mom., skall pensionen betalas till sjukförsäkringsfonden till den del den motsvarar för samma tid utbetald dagpenning enligt sjukförsäkringslagen.

Beviljas invalidpension retroaktivt i enlighet med 2 mom. eller såsom delinvalidpension och har för samma tid betalats dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, skall pensionen utbetalas endast till den del den överstiger dagpenning som betalats för samma tid.

Beviljas invalidpension retroaktivt, betalas pension inte för den tid under vilken förmånstagaren har fått rehabiliteringspenning enligt en lag eller en pensionsstadga som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare eller

enligt lagen om rehabiliteringspenning eller ersättning för förlorad inkomst som beviljats enligt bestämmelserna om rehabilitering inom ramen för olycksfallsförsäkring eller trafikförsäkring.

16 §

Pensionsbeloppet justeras på samma sätt som i 9 § i lagen om pension för arbetstagare bestäms om justering av pensioner enligt nämnda lag.

16 a §

Har en förmånstagare rätt att få på bestämmelserna i lagen om olycksfallsförsäkring grundad dagpenning eller olycksfallspension, på bestämmelserna i trafikförsäkringslagen grundad fortlöpande ersättning för egen skada eller på lagen om skada, ådragen i militärtjänst grundad livränta, kan pension enligt denna lag, utan hinder av 12 §, betalas till fullt belopp till dess dagpenningens, olycksfallspensionens, livräntans eller ersättningens belopp är slutligt fastställt. Förmånstagaress rätt till nämnd dagpenning, olycksfallspension, livränta eller ersättning övergår på statskontoret till den del den motsvarar det belopp som på grund av ovan nämnda prestationer skall dras av från pensionen.

16 b §

Har statskontoret i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 3 a § 1 mom. betalt ut pension eller familjepension enligt en pensionslag för den privata sektorn, lagen om kommunala pensioner, pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten, eller har en i 3 a § 2 mom. avsedd pensionsanstalt i egenskap av sista pensionsanstalt betalt ut pension enligt denna lag, skall statskontoret utreda kostnaderna mellan pensionsanstalterna, av pensionsanstalten återkräva eller gottgöra pensionsanstalten dessa pensionskostnader jämte ränta senast under det kalenderår som följer på utbetalningsåret. Förskott kan också betalas för ändamålet. Pensionskostnaderna återkrävs och gottgörs enligt vad pensionsskyddscentralen, den kommunala pen-

sionsanstalten, evangelisk-lutherska kyrkans centralfond, Folkpensionsanstalten och statskontoret närmare avtalar särskilt om saken.

17 b §

Har en förmånstagare fått arbetslöshetsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, arbetsmarknadsstöd eller utbildningsdagpenning eller utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice för den tid han eller hon beviljas pension retroaktivt, skall statskontoret på yrkande av arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten utbetala den retroaktiva pensionen till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd, utbildningsstöd eller utbildningsdagpenning som utbetalts för samma tid.

Har en förmånstagare tillfälligt fått av Folkpensionsanstalten utbetald pension enligt 45 § 2 mom. i folkpensionslagen för den tid han eller hon beviljas pension retroaktivt på grund av besvär som avses i 23 § 1 mom., skall statskontoret utbetala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar pension som Folkpensionsanstalten utbetalt till ett för stort belopp för samma tid. Förfarandet kan vara detsamma, om statskontoret retroaktivt fortsätter utbetalningen av rehabiliteringsstöd på grund av besvär som avses i 23 § 1 mom. eller när förmånstagaren har fått pension enligt folkpensionslagen för den tid för vilken statskontoret i enlighet med 24 § 3 mom. rättar ett tidigare beslut eller i övrigt justerar beloppet av beviljad pension eller retroaktivt beviljar fortsatt rehabiliteringsstöd efter beslutet om rättelse.

Beviljas en förmånstagare retroaktivt ålderspension för den tid för vilken han eller hon har fått dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas pensionen till sjukförsäkringsfonden till den del den motsvarar den dagpenning som betalats för samma tid.

I de fall som avses i 1—7 mom. utbetalas pensionen till arbetsgivaren, arbetslöshetskassan, Folkpensionsanstalten, det organ som avses i

4 mom., kommunen eller sjukförsäkringsfonden, dock endast under förutsättning att statskontoret meddelats om utbetalning av pensionen minst två veckor före den dag då pensionen skall utbetalas.

18 §

Förändras en invalidpensionstagares arbetsförmåga för minst ett år så att förändringen enligt 9 b § 1 mom. inverkar på pensionens storlek, justeras pensionen från början av månaden närmast efter förändringen, om inte annat följer av 15 a §.

Om pensionstagaren har återfått sin arbetsförmåga i sådan grad att han eller hon inte längre uppfyller pensionsvillkoren, dras invalidpensionen in från och med ingången av kalendermånaden efter den då han eller hon återfått arbetsförmågan. Utbetalningen av invalidpension kan avbrytas eller dras in om pensionstagaren förvärvsarbetar. Rehabiliteringspenning dras in, om mottagaren utan giltig orsak har vägrat delta i yrkesinriktad rehabilitering eller utan giltig orsak har avbrutit sådan rehabilitering. Utbetalningen av pensionen kan likaså inställas, om pensionstagaren utan godtagbart skäl inte har samtyckt till undersökning eller vård som har föreskrivits och bekostas av statskontoret.

När det bedöms om förmånstagarens arbetsförmåga förändrats eller om han eller hon återfått arbetsförmågan eller det övervägs om invalidpension bör avbrytas, skall förändringar i förmånstagarens arbetsinkomst vägas in. Rätt till delinvalidpension föreligger inte under den tid då arbetsinkomsterna överstiger 60 procent av den stabiliserade genomsnittliga inkomsten före arbetsoförmågans inträde och rätt till full invalidpension föreligger inte under den tid då arbetsinkomsterna överstiger 40 procent av den nämnda genomsnittliga inkomsten och inkomstgränsen inte överskridits tillfälligt. Om arbetsinkomsten är minst 40 men högst 60 procent av den nämnda genomsnittliga inkomsten, justeras pensionen så att den blir en delinvalidpension. Om arbetsinkomsten överstiger 60 procent av den nämnda genomsnittliga inkomsten, dras in-

validpensionen in eller avbryts utbetalningen av den.

Invalidpensionen justeras, avbryts eller dras in på ansökan av pensionstagaren eller på statskontorets initiativ på de villkor som anges i 9 b § 1 mom. och ovan i 1—3 mom. Pensionen justeras, avbryts eller dras dock inte in för en längre tid än ett år före kalendermånaden närmast efter att pensionstagaren ansökt om justering eller statskontoret vidtagit justeringsåtgärder. Om en invalidpension vars utbetalning har avbrutits dras in, dras pensionen in från och med tidpunkten för avbrytandet.

Om invalidpensionen dras in eller rehabiliteringsstödet upphör kan pensionen för stödjande av återgången till arbetet förlängas i form av rehabiliteringsstöd till beloppet av delinvalidpension även för kortare tid än ett år. Delinvalidpension kan betalas som full pension under den rehabiliteringstid som avses i 18 b §.

Invalidpension som beviljats med tillämpning av 9 § 1 mom. d-punkten skall likväl dras in, dess utbetalning avbrytas eller det erlagda beloppet nedsätts bara om detta görs i fråga om den pension som ligger till grund för beviljande av pensionen.

Deltidspensionen skall dras in, om förmånstagaren inte längre uppfyller pensionsvillkoren i 9 d §. Beviljas invalid- eller arbetslöshetspension för samma tid för vilken deltidspension utbetalts, betraktas deltidspensionen som delbetalning på invalid- eller arbetslöshetspensionen. En förutsättning för att en förmånstagare som får deltidspension skall få ålderspension är att deltidarbetet har upphört och att han eller hon innan deltidspensionen och deltidarbetet upphörde har uppnått den ålder när han eller hon har rätt att få ålderspension. Om förmånstagaren efter att ha fyllt 68 år fortsätter i deltidarbete, omvandlas deltidspensionen utan hinder av vad som bestäms på något annat ställe i denna lag till en lika stor ålderspension. När förmånstagaren slutar deltidarbete utbetalas den uppskjutna delen av ålderspensionen förhöjd enligt 10 a § 2 mom. och ökad med det belopp som avses i 10 §.

Har deltidspension dragits in i enlighet med 7 mom., har förmånstagaren rätt att på nytt få

deltidspension när han eller hon uppfyller villkoren enligt 9 d §. Börjar deltidspension på nytt inom sex månader från det att den tidigare deltidspensionen upphörde, beviljas pensionen på de tidigare grunderna, om inte något annat följer av 13 § 2 mom.

18 a §

Arbetslöshetspension beviljas tills vidare. Arbetslöshetspension utbetalas dock inte

1) för kalendermånad under vilken pensionsstagaren på grund av vistelse utomlands eller av annan motsvarande orsak inte kan ta emot arbete,

2) för kalendermånad under vilken pensionsstagaren är i förvärvsarbete och tjänar minst 523,61 euro per månad, eller

3) för kalendermånaden efter den pensionstagaren vägrat ta emot av Arbetskraftsmyndighet anvisat, i 9 a § 1 mom. nämnt arbete som fortgår minst en månad.

18 b §

En förmånstagare har rätt att få ändamålsenlig yrkesinriktad rehabilitering för förhindrande av arbetsoförmåga eller förbättrande av arbets- och förvärvsförmåga, om

1) en sjukdom, ett lyte eller en kroppsskada som konstaterats på behörigt sätt sannolikt medför risk för arbetsoförmåga enligt 9 § 1 mom., eller förmånstagaren måste betraktas som arbetsoförmögen på det sätt som avses i nämnda lagrum, och

2) inkomsten för den i förmånstagarens pension ingående återstående tid som avses i 5 a § är minst 25 133,40 euro, om förmånstagaren hade blivit arbetsoförmögen vid den tidpunkt (dagen för rehabiliteringsfallet) då ansökan gjordes eller då förmånstagarens rehabiliteringsbehov senast skall redas ut enligt 6 § i lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten (610/1991); om förmånstagaren redan får invalidpension förutsätts att inkomsten för den återstående tiden uppgår till minst det gränslöpp som nämns ovan eller att den återstående tiden enligt 5 a och 5 b § sådana dessa lagrum gäller

den 31 december 2004 har beaktats i pensionen. Dagen för rehabiliteringsfallet är dock dagen före rehabiliteringsåtgärden, om ansökan om rehabilitering görs när rehabiliteringsåtgärden redan inletts, eller sjukledighetens första dag, om den sökandes sjukledighet har börjat medan arbetsavtals- eller tjänsteförhållandet pågick och rehabiliteringsbehovet fanns redan när sjukledigheten började.

En förmånstagare har rätt att få ett förhandsbeslut av vilket framgår om han eller hon uppfyller villkoren för yrkesinriktad rehabilitering i 1 och 2 mom. Ändring i beslutet får sökas på det sätt som föreskrivs i 23 §. Ett bifallande förhandsbeslut är bindande för statskontoret, om rehabiliteringsplanen tillställs statskontoret inom nio månader från det beslutet vann laga kraft.

En eller flera legitimerade läkare skall i statskontoret delta i avgörandet av ärenden som gäller arbetsoförmåga eller rehabilitering samt av andra ärenden som innehåller medicinska frågor. Statskontorets läkare kan anteckna sin ståndpunkt i handlingarna utan att följa vad som i 23 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) bestäms om formkraven för rättsmedicinska intyg och utlåtanden.

18 c §

Om en förmånstagare på grund av yrkesinriktad rehabilitering är helt och hållet förhindrad att utföra förvärvsarbete, är rehabiliteringspenningen lika stor som det sammanlagda beloppet, förhöjt med 33 procent, av i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare avsedda grundpensioner som förmånstagaren skulle ha rätt till om han eller hon på den i 18 b § 1 mom. 2 punkten avsedda dagen för rehabiliteringsfallet hade blivit arbetsoförmögen på ett sätt som berättigar till full invalidpension. Om den sökandes arbete enligt de lagar som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare fortgår efter att han eller hon fått beslut om rätt till yrkesinriktad rehabilitering, anses den tidpunkt som avses i detta

moment vara dagen före den dag då rehabiliteringsåtgärden inleds.

Om förmånstagaren under den tid yrkesinriktad rehabilitering pågår tjänar mer än hälften av den lön som ligger till grund för pensionen och på vilken pensionsdelen för återstående tid räknas ut för pension enligt 2 mom., utgör rehabiliteringspenningen hälften av full rehabiliteringspenning som avses i 2 mom.

18 d §

Rehabiliteringstillägg till rehabiliteringsstöd och invalidpension betalas för den tid en i 18 b § 4 mom. nämnd åtgärd pågår.

Rehabiliteringstillägget utgör 33 procent av beloppet av rehabiliteringsstöd eller invalidpension.

I fråga om rehabiliteringspenningen, rehabiliteringstillägget och rehabiliteringsunderstödet samt mottagare av dem gäller i tillämpliga delar vad som bestäms om rehabiliteringsstöd eller invalidpension eller mottagare av dem. Rehabiliteringspenning, rehabiliteringstillägg och rehabiliteringsunderstöd kan emellertid betalas för en tid som är kortare än en månad.

18 e §

Rehabiliteringspenning kan betalas i form av rehabiliteringsunderstöd enligt prövning också för tiden från rehabiliteringsbeslutet till rehabiliteringens början samt för tiden mellan rehabiliteringsperioder. Rehabiliteringsunderstöd betalas emellertid för högst tre månader per kalenderår så att tiden räknas särskilt för vardera av de ovan nämnda grunderna, om det inte för att trygga rehabiliteringen är motiverat att rehabiliteringsunderstödet betalas för en längre tid. Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning kan också beviljas för att utarbete en vård- eller rehabiliteringsplan. Rehabiliteringsunderstödet är lika stort som invalidpensionen och det betalas inte rehabiliteringstillägg till understödet.

Till en person som har fått rehabiliteringspenning kan för högst sex månader betalas rehabiliteringsunderstöd enligt prövning, om detta är synnerligen behövligt för att han eller hon skall kunna få arbete. Härvid fastställs rehabilite-

ringsunderstödet som ett engångsbelopp och betalas i en eller flera poster. Rehabiliteringsunderstöd betalas emellertid inte för den tid för vilken förmånstagaren har rätt till arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa.

20 §

Invalidpension ändras till ålderspension från ingången av månaden efter den då pensionstagaren uppnådde 63 års ålder eller en lägre pensionsålder, i fråga om en pensionstagare i tjänsteförhållande dock senast när han eller hon uppnått avgångsåldern. Delinvalidpensionen ändras då till ålderspension som är lika stor som full invalidpension. Arbetslöshetspensionen ändras till ålderspension från och med ingången av månaden efter den då pensionstagaren fyller 63 år. När arbetslöshetspensionen ändras till ålderspension tillämpas dock inte 7 e §. Om arbetslöshetspensionen fastställdes med tillämpning av tredje meningen i 9 a § 2 mom. läggs pension för återstående tid till ålderspensionen. Pension för återstående tid läggs till ålderspensionen också när en sådan arbetslöshetspension som avses i föregående mening har ändrats till invalidpension med stöd av 2 mom.

Blir en pensionstagare, medan han eller hon får arbetslöshetspension, arbetsoförmögen på det sätt som avses i 9 a §, ändras pensionen till en lika stor invalidpension.

Blir en pensionstagare, medan han eller hon får delinvalidpension, arbetslös på det sätt som avses i 9 a §, ändras pensionen på ansökan till arbetslöshetspension, som börjar i enlighet med 9 a § och bestäms på samma sätt som i det fall att delinvalidpension ändras till full invalidpension. Härvid läggs i 9 a § 2 mom. avsedd pension för återstående tid enligt dock inte till arbetslöshetspensionen, men arbetslöshetspensionen fastställs till ett minst lika stort belopp som delinvalidpensionen. Beviljas arbetslöshetspension för samma tid som den för vilken delinvalidpension har betalats, anses delinvalidpensionen utgöra en delbetalning av arbetslöshetspensionen. I övrigt gäller i fråga om nämnda

arbetslöshetspension vad som bestäms i 15 § 1 och 2 mom.

26 §

Statskontoret har på det sätt som avses i det inledande stycket i 1 mom. dessutom rätt att förberäkning av pensionen få uppgifter om de förmåner enligt 6 § 1 mom. och 5 a § 4 mom. som beviljats förmånstagarna av dem som beviljat dessa förmåner. Uppgifterna skall på det sätt statskontoret bestämmer lämnas till statskontoret för varje kalenderår före utgången av maj följande år eller före en annan med statskontoret överenskommen tidpunkt.

Statskontoret och besvärinstansen har rätt att få uppgifterna enligt 1 och 2 mom. avgiftsfritt. En yrkesutbildad person som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården har likväl rätt att få ett skäligt arvode för utlåtanden som ges på basis av skyldigheten i 1 mom. 2 punkten att lämna uppgifter.

26 a §

Den som får invalidpension är skyldig att underrätta statskontoret om att han eller hon återfått arbetsförmågan, om att han eller hon börjar förvärvsarbete och om att rehabiliteringen avbrutits.

28 §

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

De belopp som fastställs i denna lag avser summor som motsvarar värdet ett (1,000) år 2004 av den lönekoeficient som avses i 7 b § i lagen om pension för arbetstagare.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005. Lagens 3 § 3 mom. träder dock i kraft den 1 augusti 2004.

2. Denna lag tillämpas på pensioner i fråga om vilka pensionsfallet inträffar efter att denna

lag trädde i kraft. På sådana invalid-, arbetslöshets- och deltidspensioner i fråga om vilka pensionsfallet inträffar 2005 tillämpas dock de bestämmelser som gällde när denna lag trädde i kraft. Om förmånstagaren dock har fyllt 63 år före en arbetsförmåga som börjat 2005, räknas pensionen som invalidpension enligt de bestämmelser som gällde när denna lag trädde i kraft, men beviljas i form av ålderspension från och med ingången av månaden efter ansökan om pension eller, av särskild orsak, tidigare, dock tidigast från ingången av månaden efter den då arbetsförmågan började. Om förmånstagaren dock fyller 63 år före utgången av den primärtid som föreskrivs i 27 § i sjukförsäkringslagen, räknas pensionen som invalidpension enligt de bestämmelser som gällde när denna lag trädde i kraft, men beviljas som ålderspension från ingången av månaden efter den då förmånstagaren fyllde 63 år, dock tidigast från ingången av månaden efter den månad under 2005 då arbetsförmågan började. På ålderspension tillämpas inte i de situationer som avses i de två föregående meningarna vad som i 9 mom. bestäms om omvandling av ålderspension.

3. Om förmånstagaren 2005 avgår med ålderspension eller förtida ålderspension från en anställning som var i kraft den 31 december 2004, skall vid fastställandet av pensionen, utan hinder av 7 a § i denna lag, inkomsterna för 2005 beräknas på det sätt som föreskrivs nedan i 4 mom. på basis av pensionslönen för den anställning som avslutats vid utgången av 2004. Pensionslönen höjs med lönekoeficienten enligt 7 c § i denna lag så att den motsvarar nivån 2005 och multipliceras med antalet månader från den 1 januari 2005 till utgången av månaden för pensionsfallet. Om förmånstagarens pensionsfall inträffar 2006 jämförs vid jämförelsen enligt 7 a § 2 mom. inkomsterna för 2005 med pensionslönen i den anställning som avslutats vid utgången av 2004. På motsvarande sätt jämförs i fråga om pensionsfall som inträffar 2007 inkomsterna för 2006 med inkomsterna för 2005 och ovan nämnda pensionslön.

4. En anställning som börjat innan denna lag trädde i kraft och som fortgår när denna lag trä-

der i kraft avslutas den 31 december 2004 och den pensionsrätt som tjänats in i anställningen räknas ut enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft. Likaså beräknas den pensionsrätt som intjänats innan denna lag trädde i kraft på basis av förmåner som enligt 10 a § berättigar till arbetspensionstillägg i tillämpliga delar enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft. Närmare bestämmelser om beräkningen av arbetspensionstillägg kan utfärdas genom förordning av finansministeriet. När pensionen beviljas höjs den intjänade pensionsrätten, som beräknas enligt detta samt 5—10 mom., med den lönekoeficient som avses i 7 c § i denna lag för att motsvara beräkningstidpunkten.

5. Enligt lagen om statens pensioner samordnas för varje månad som räknas som pensionstid den del av pensionen som intjänats före den 31 december 2004, med undantag av den tilläggspensionsandel som avses i 6 mom., med de övriga grundpensionerna enligt 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare den 31 december 2004. Samordningsgränsen är det belopp av samordningsgrunden som gränsprocenten anger. Gränsprocenten fastställs genom att procenten för målnivån, dvs. 60 procent, multipliceras med ett bråktal som fås genom en formel där antalet dagar från den dag då förmånstagaren fyller 23 år till utgången av 2004 divideras med antalet dagar, dvs. 14 400. Till gränsprocenten läggs 1,5 procentenheter för varje år med vilket pensionsåldern för en förmånstagare som valt en särskild yrkesbaserad pensionsålder underskrider 63 år. Gränsprocenten kan då dock vara högst 60 procent. De grundpensioner som avses i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare och som intjänats före den 31 december 2004 räknas samman och om det sammanlagda beloppet av dessa pensioner överskrider samordningsgränsen ovan, minskas pensionen enligt lagen om statens pensioner med ett belopp som utgör en lika stor del av den överskjutande delen som pensionen enligt lagen om statens pensioner utgör av det sammanlagda beloppet av de pensioner som nämns i 8 § 4 mom. 3—5 och 7—9 punkten i lagen om pension för arbetstagare. Vid

samordningen iakttas i övrigt de bestämmelser som gällde före denna lags ikraftträdande.

6. Försätter förmånstagarens anställning på det sätt som avses i 1 § 4 mom. i denna lag oavbrutet fram till den personliga pensionsålder som avses i 15 mom. eller fram till dess arbetsoförmågan börjar, läggs den del av pensionen som intjänats före 1995 och som överstiger tillväxten på 1/6 procent per månad (tilläggspensionsandel) till pensionen efter den samordning som avses i 5 mom. Utan hinder av föregående mening har en förmånstagare som är född 1960 eller senare rätt till tilläggspensionsandel då han eller hon från en fortgående anställning går i ålderspension enligt denna lag tidigast vid 63 års ålder eller i förtida ålderspension enligt denna lag tidigast vid 62 års ålder. Också en förmånstagare som avses i 1 a § i denna lag intjänar tilläggspensionsandel på grundval av en anställning enligt lagen om statens pensioner före 1995, om kraven på en oavbruten anställning i 1 a § uppfylls. Även en förmånstagare som avses i 8 § 6 mom. intjänar tilläggspensionsandel om han eller hon har rätt till pension enligt den lag som nämns i lagrummet i fråga och om han eller hon på basis av den lag som nämns i lagrummet får rätt till förhöjd pensionstillväxt för tiden före den 1 januari 1995. Ovan avsedda tilläggspensionsandel läggs till pensionen för förmånstagare födda före 1940 också under tiden mellan 1995 och 2004. Tilläggspensionsandelen kan vara högst 6 procent av den lön som ligger till grund för pensionen enligt lagen om statens pensioner.

7. Om skillnaden mellan det sammanlagda beloppet av de pensioner som intjänats före den 31 december 2004 och som samordnats enligt de bestämmelser som gällde före denna lags ikraftträdande och det sammanlagda beloppet av de pensioner som samordnats i enlighet med 5 mom. och motsvarande bestämmelser i 8 § mom. 3, 5 och 7—9 § i lagen om pension för arbetstagare och andra arbetspensioner som beaktats vid samordningen är större än den pension som förmånstagaren intjänat enligt arbetspensionslagarna efter den 31 december 2004, utökas pensionen vid beviljandet av pension med

det belopp med vilket den ovan avsedda skillnaden överstiger det sammanlagda beloppet av de pensioner som intjänats efter den 31 december 2004. Om även pension som avses i 8 § 4 mom. 3, 5 och 7—9 punkten i lagen om pension för arbetstagare har beaktats vid samordningen utgör tillägget till pension enligt denna lag samma relativa andel av det totala tilläggsbelopp som beräknats på det sätt som avses i föregående mening som pension enligt denna lag utgör av det sammanlagda belopp av dessa pensioner som beaktats vid samordningen. Om pensionen beviljas omvandlad enligt 9 mom. tas vid fastställandet av tillägget till pensionen, i stället för de pensioner som intjänats fram till utgången av 2004, beloppen av de pensioner som omvandlats på i 9 mom. föreskrivet sätt fram till 63 års ålder.

8. För en förmånstagare som är anställd den 31 december 2004 och som har haft sådan rätt att välja pensionsålder som avses i 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om statens pensioner (103/1989) och som utnyttjat denna rätt, är tillväxtprocenten för pensionen när det gäller anställningar som skall räknas som pensionstid enligt lagen om statens pensioner den 31 december 2004 minst den relativa andel av 60 procent som fås då den anställningstid som räknas som pensionstid enligt lagen om statens pensioner och som förmånstagaren intjänat före den 31 december 2004 jämförs med 30 år. Tillväxtprocenten får härvid dock inte överstiga den gränsprocent som avses i 5 mom. Skillnaden mellan den tillväxtprocent som räknats ut i enlighet med detta moment och tillväxtprocenten för den pension enligt lagen om statens pensioner som förmånstagaren intjänat före den 31 december 2004 läggs till förmånstagarens pension i sådana fall då tillväxtprocenten beräknad enligt detta moment är större. I den tillväxtprocent som räknats ut enligt detta moment ingår den tilläggs pensionsandel som avses i 6 mom.

9. Om en förmånstagare som är född före 1960 beviljas ålderspension innan den personliga pensionsålder som avses i 15 mom. uppnås, omvandlas för tiden före den 1 januari 1995 den del av pensionen som tillvuxit med högst 1/6

procent per månad så att den motsvarar 63 års pensionsålder genom en division med omvandlingskoefficienten 1,106. Vad som föreskrivs ovan i detta moment tillämpas dock inte då en invalid- eller arbetslöshetspension ändras till ålderspension eller då förmånstagaren beviljas ålderspension enligt 9 a § 5 mom. Omvandlingen av pensionen görs före den samordning av pensionerna som avses i 5 mom. Om en förmånstagare som är född före 1960 har rätt till ålderspension enligt 8 § 6 mom. före sin personliga pensionsålder, tillämpas bestämmelserna i detta moment inte på hans eller hennes pensionsskydd.

10. När en anställning avslutas på det sätt som avses i 4 mom. kan pensionslönen i anställningen på ansökan av förmånstagaren eller på initiativ av statskontoret justeras på det sätt som avses i den 7 c § i lagen om statens pensioner som gällde vid denna lags ikraftträdande. Pensionslönen kan justeras om pensionslönen av något undantagsskäl eller annat jämförbart skäl har sjunkit och om detta påverkar pensionslönen med minst 7,5 procent. Om det framgår att pensionslönen av något undantagsskäl på det sätt som avses ovan är högre än den stabiliserade arbetsinkomsten, kan pensionslönen sänkas på samma sätt. Utan hinder av vad 1 § 5 och 6 mom. i lagen om statens pensioner, sådana de lyder den 31 december 2004, föreskriver om en anställnings upphörande, anses anställningen vid tillämpningen av detta moment ha fortgått utan avbrott. Justering av undantagsskäl enligt den 7 c § i lagen om statens pensioner som gällde när denna lag trädde i kraft kan också göras i fråga om anställningar som upphört tidigare. Undantagsskålet skall då ha en så stor inverkan som den som anges i nämnda paragraf och inverkan jämförs med det totala pensionsskydd som intjänats fram till utgången av 2004. Om anställningen har upphört före 1996 kan pensionslönen justeras enligt prövning i enlighet med 6 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om statens pensioner (1671/1995).

11. Om förmånstagaren går i ålderspension enligt lagen om statens pensioner före uppnådd 63 års ålder och pensionen samordnas med pension som avses i 8 § 4 mom. 1, 2 eller 10—13

punkten i lagen om pension för arbetstagare, utökas förmånstagarens pension enligt lagen om statens pensioner, till dess han eller hon får rätt till pension enligt nämnda lagrum, dock högst till uppnådd 63 års ålder, med det belopp med vilket samordningen av de nämnda pensionerna har minskat pensionen enligt lagen om statens pensioner.

12. Får förmånstagaren pension som nämns i 8 § 4 mom. 3—5 eller 7—9 punkten i lagen om pension för arbetstagare när denna lag träder i kraft, görs den samordning som avses i 5 mom. dock inte.

13. Har förmånstagaren på grundval av pensionsfall som inträffat före denna lags ikraftträdande rätt till pension enligt lagen om statens pensioner och beviljas förmånstagaren efter denna lags ikraftträdande pension som intjänats på grundval av lagen om pension för arbetstagare och som inte har samordnats enligt 8 § i den lag om pension för arbetstagare som gällde före den 1 januari 2005 eller ändras beloppet av en dylik pension, samordnas ovan nämnda pension enligt lagen om statens pensioner på det sätt som bestäms i 11—13 § i den lag om statens pensioner som gällde när denna lag trädde i kraft. Från pension enligt lagen om statens pensioner avdras härvid från den del som överskrider samordningsgränsen samma relativa andel som pension enligt lagen om statens pensioner utgör av det sammanlagda beloppet av de pensioner som nämns i 8 § 4 mom. 3—5 och 7—9 punkten i lagen om pension för arbetstagare. När ovan avsedda samordning görs beaktas dock inte pension som intjänats efter den 31 december 2004.

14. Utan hinder av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om statens pensioner (103/1989) har en förmånstagare som har haft sådan rätt att välja särskild pensionsålder som avses i 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i den nämnda lagen och som utnyttjat denna rätt, rätt till ålderspension vid den valda särskilda pensionsåldern, om förmånstagarens anställning fortgår utan avbrott fram till pensionsåldern i fråga. Från och med att denna lag träder i kraft anses en anställning vara oavbruten om villkoren i 1 § 4 mom. i denna lag är uppfyllda. I

sådana fall då förmånstagaren vid tidpunkten för valet har haft en uppgift som grundskollärare med en särskild pensionsålder på 60 år och han eller hon senare övergår till en uppgift som specialklasslärare med en särskild pensionsålder på 55 år och från vilken han eller hon ämnar gå i ålderspension vid 55 års ålder, har förmånstagaren rätt till ålderspension vid pensionsåldern i fråga förutsatt att han eller hon vid avgången med ålderspension har minst 30 år anställningstid enligt lagen om statens pensioner och att han eller hon har haft sådant undervisningsarbete i klass som avses i 17 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) i minst 15 år. Vad som bestäms ovan tillämpas på motsvarande sätt på rektorn vid en specialskola.

15. Den personliga pensionsålder som avses i 1 § 4 mom. i denna lag är 65 år för en sådan ny förmånstagare som avses i lagrummet. Den personliga pensionsåldern för en sådan gammal förmånstagare som avses i lagrummet är 65 år, om han eller hon är född efter 1959 eller om han eller hon inte före utgången av 1994 har minst 5 år anställningstid som räknas såsom pensionstid enligt lagen om statens pensioner. Den personliga pensionsåldern för andra än i föregående mening avsedda gamla förmånstagare bestäms på grundval av den anställningstid som räknas såsom pensionstid till utgången av 1994 på följande sätt:

Pensionstid minst	Pensionsålder
30 år	63 år
25 år	63 år 4 månader
20 år	63 år 8 månader
15 år	64 år
10 år	64 år 4 månader
5 år	64 år 8 månader

16. Bestämmelsen i 6 § i denna lag tillämpas på förmåner från och med den 1 januari 2005.

17. Utan hinder av 10 § 1 mom. 2 punkten i denna lag tillväxer pensionen för en sådan i 1 § 4 mom. i denna lag avsedd gammal förmånstagare som är född före 1950 och som efter uppnådd 55 års ålder har rätt till tillväxt om 2,0 procent per år innan denna lag trädde i kraft, allt-

jämt med 2,0 procent per år från och med att denna lag träder i kraft till utgången av den kalendermånad då han eller hon fyller 63 år.

18. En förmånstagare som är född före 1947 och som då denna lag träder i kraft har rätt till ålderspension i förtid i enlighet med 8 § 2 mom. i lagen om statens pensioner, har rätt till förtida ålderspension enligt de bestämmelser om beviljande av förtida pension som gällde innan denna lag trädde i kraft tills han eller hon uppnår den personliga pensionsålder som avses i 15 mom.

19. Utan hinder av 4 § 2 mom. i denna lag har en förmånstagare född 1940—1959 rätt att få ålderspension i förtid tidigast från ingången av månaden efter den då han eller hon uppnår en ålder som är tre år lägre än den personliga pensionsålder som nämns i 15 mom. Härvid minskas pensionen med 0,6 procent för varje månad för vilken pensionen utbetalas före ingången av månaden efter den då förmånstagaren fyller 63 år.

20. Utan hinder av 4 § 2 mom. i denna lag har förmånstagare som enligt 18—20 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (634/2003) har rätt att gå i pension enligt lagen om pension för arbetstagare vid en ålder som är lägre än 62 år, rätt till ålderspension som intjänats på grundval av anställning som omfattas av lagen om statens pensioner i förtid vid motsvarande ålder, dock tidigast från ingången av kalendermånaden efter den då förmånstagaren fyllde 60 år. Härvid minskas pensionen med 0,6 procent för varje månad för vilken pensionen utbetalas före ingången av månaden efter den då förmånstagaren fyller 63 år.

21. Utan hinder av denna lag har en förmånstagare som är född före 1944 samt en förmånstagare som är född 1944—1947 och som avses i 4 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om statens pensioner (1006/2002) rätt att få individuell förtidspension enligt 9 c §, 15 § 1 och 2 mom., 15 a § 2 och 4 mom., 18 § 2 och 6—9 mom., 20 § 4 mom. samt nämnda ikraftträdandebestämmelse i lagen om statens pensioner, sådana de lydte innan denna lag trädde i kraft, likväl så att ålderspen-

sion beviljas när han eller hon har fyllt 63 år. Den rätt till återstående tid som är ett villkor för individuell förtidspension bestäms enligt 5 a och 5 b § i lagen om statens pensioner, sådana de lyder före denna lags ikraftträdande. När pensionen räknas ut iakttas likväl bestämmelserna om invalidpension i 5 a och 5 b § i denna lag. Individuell förtidspension ändras till ålderspension när pensionstagaren fyller 63 år. Härvid tillämpas dock inte 7 e § på ålderspensionen.

22. Utan hinder av denna lag tillämpas på en förmånstagare som avses i 9 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om statens pensioner (1671/1995) 10 § 1 och 3 mom. i lagen om statens pensioner, sådana de lyder vid den nämnda lagens ikraftträdande. På en sådan förmånstagare och på en förmånstagare som avses i 4 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om statens pensioner (1229/1999) tillämpas 9 a § 2 mom. i lagen om statens pensioner, sådant det lydte då lagen om ändring av lagen om statens pensioner (1229/1999) trädde i kraft, samt 2 § 1 mom. 2 punkten, 5 § 4 mom., 5 a och 5 b §, 7 och 7 a—7 c §, 10, 11, 12 och 19 § i lagen om statens pensioner, sådana de lydte före denna lags ikraftträdande. När pension räknas ut tillämpas fram till 2011 ett index där vägningskoefficienten för förändringar i lönenivån är 0,5 och vägningskoefficienten för förändringar i prisnivån 0,5. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer indexet för varje kalenderår.

23. Utan hinder av 10 § 7 och 9 mom. i denna lag fastställs deltidspension för en förmånstagare född före 1947 och pension som beviljas efter deltidspensionen enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft. Ålderspensionen för en förmånstagare som är född 1947—1951 och som har fått deltidspension första gången efter att han eller hon fyllt 60 år ökas med avvikelse från 10 § 9 mom. i denna lag med 1/12 procent av den nedsättning av inkomsten som avses i lagrummet i fråga för varje månad för vilken förmånstagaren har fått deltidspension.

24. Utan hinder av 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om sta-

tens pensioner (103/1989) har en förmånstagare som har haft sådan rätt att välja särskild pensionsålder som avses i 2 mom. i ikraftträdande bestämmelsen i den nämnda lagen och som utnyttjat denna rätt, rätt till deltidspension tidigast från och med att denna lag träder i kraft. En förutsättning är härvid att förmånstagaren uppfyller villkoren för deltidspension i 9 d § 1 mom. Om förmånstagarens deltidspension börjar innan förmånstagaren uppnått den särskilda pensionsålder som han eller hon valt, förfaller valet, och de allmänna bestämmelserna om pensionsåldern i lagen om statens pensioner tillämpas på förmånstagaren.

25. Om invalid- eller arbetslöshetspension har fastställts enligt de bestämmelser som gällde före denna lags ikraftträdande, intjänas utan hinder av 2 mom. från och med denna lags ikraftträdande ny pension på grundval av inkomster under tiden med pension, enligt 10 § 1 mom. 1 punkten i denna lag. Pension som intjänats på detta sätt beviljas när invalid- eller arbetslöshetspensionen ändras till ålderspension när förmånstagaren fyller 65 år eller, om förmånstagaren vid pensioneringen hade rätt till en lägre pensionsålder eller avgångsålder, vid denna pensionsålder eller avgångsålder på det sätt som fastställs i denna lags 20 § 1 mom. Vad som i denna lags 18 § 2—5 mom. bestäms om rätt till invalidpension samt om indragning, avbrytande eller justering av invalidpension tillämpas också på invalidpension där pensionsfallet inträffar före denna lags ikraftträdande.

26. Den nedre åldersgräns på 18 år som anges i 5 § 1 mom. i denna lag tillämpas på efter 1986 födda förmånstagarers arbetsinkomster som har intjänats efter denna lags ikraftträdande. Den övre åldersgräns på 68 år som anges i samma lagrum tillämpas på förmånstagarens arbetsinkomster som har intjänats efter denna lags ikraftträdande.

27. Denna lags 5 a—5 c § tillämpas på ett pensionsfall som inträffar den 1 januari 2006 eller därefter. Om pensionsfallet inträffar under 2006—2009, beaktas som arbetsinkomst för 2004 när inkomsten för den återstående tiden bestäms den till årsinkomst ändrade pensionslön på

grundval av vilken pensionsdelen för den återstående tiden hade beräknats om förmånstagaren hade blivit arbetsoförmögen den 31 december 2004, och beaktas arbetsinkomsterna för 2005 så som bestäms i 5 a och 5 b § i denna lag. Härvid används även som granskningstid på motsvarande sätt det antal år som skall beaktas som grund för inkomsten för den återstående tiden. Om pensionsfallet inträffar 2010, beaktas arbetsinkomsten för 2005 så som bestäms i 5 a—5 c § i denna lag och bestäms granskningstiden på motsvarande sätt på basis av 2005—2010. Vid fastställandet av om inkomstvillkoret i denna lags 18 b § 1 mom. 2 punkten uppfylls beaktas dock arbetsinkomsterna för de fem kalenderåren före dagen för rehabiliteringsfallet.

28. Den förhöjning som avses i 7 d § i denna lag beviljas också i invalidpension där pensionsfallet har inträffat innan denna lag trädde i kraft. Härvid beviljas förhöjningen enligt den i denna lags 7 d § avsedda förhöjningsprocent som motsvarar förmånstagarens ålder vid ingången av 2010. Förhöjningen beviljas i pension som samordnats enligt denna lags 12 eller 13 § som gällde när denna lag trädde i kraft. Om familjepension fastställs på basis av den invalidpension som avses ovan, läggs förhöjningen också till till familjepensionen.

29. Utan hinder av vad som i 7 § i lagen om vissa pensioner, som skall betalas av statsmedel (382/1969) bestäms om fastställande av pensionsrätten enligt det överförbara pensionsansvar som avses i paragrafen, fastställs pensionsrätten enligt det pensionsansvar som avses i ett avtal om överföring av pensionsansvaret som personen omfattas av enligt samma bestämmelser som för en person som står i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande till staten.

30. När en anställning i enlighet med 4 mom. avslutas vid utgången av 2004 för en förmånstagare som har överförts från ett kommunalt anställningsförhållande till statlig anställning med stöd av lagen om överföring av magistraterna, ordningsrätterna och städernas exekutionsverk till staten (344/1976), lagen om indragning av stadshäktena (346/1976), lagen om överföring av rådstuvurätterna och städernas åklagarväsen

till staten (353/1976) eller lagen angående ändring av lagen om ändring av polislagen (51/1977), räknas anställning som omfattas av lagen om kommunala pensioner också som pensionstid som enligt lagen om statens pensioner berättigar till pension, om förmånstagaren har en sådan förmån vid överföringen som avses i ovan nämnda lagar och som är i kraft vid utgången av 2004.

31. En förmånstagare som har överförs från statlig anställning eller anställning där pensionskyddet fastställs på basis av lagen om statens pensioner till ett kommunalt anställningsförhållande på basis av bestämmelserna i lagen om reglering av personalens ställning vid statssjukhus, som övergår till kommunalförbund för centralsjukhusdistrikt (320/1965), lagen om reglering i vissa fall av personalens ställning vid sjukvårdsanstalter (777/1966), lagen om reglering av personalens ställning vid privat sjukvårds- och annan vårdanstalt, då anstalten övergår i kommun eller kommunalförbunds ägo (417/1968), lagen om överlåtelse av Etelä-Hämeen keskusammattikoulu benämnda centralyrkesskola till kommunalförbundet Hämeenlinnan seudun ammattikoulun kuntainliitto (18/1972), lagen angående införande av folkhälsolagen (67/1972), lagen om reglering av personalens ställning vid privat institution, då institutionens verksamhet övertages av kommun eller kommunalförbund (988/1975), lagen om reglering av personalens ställning vid statlig vårdanstalt då skötseln av anstaltens verksamhet övertages av kommun eller kommunalförbund (1060/1975), lagen om reglering av personalens ställning vid folkhälsoinstitutets regionalinstitut då skötseln av dess uppgifter övertas av kommun eller kommunalförbund (1142/1983) eller lagen om ordnande av personalens ställning efter överlåtelsen av Barnmorskeinstitutets sjukhus till Helsingfors stad för att användas för en del av funktionerna vid Helsingfors stads hälsovårdscentral (1057/1985) och om förmånstagaren med stöd av bestämmelserna i ovan nämnda lagar valt pensionsskydd enligt lagen om statens pensioner och detta val är i kraft vid utgången av 2004, bibehålls rätten

till pension enligt lagen om statens pensioner om personens kommunala anställningsförhållande fortsätter oavbrutet fram till pensionsfallet.

32. Om en förmånstagare som bibehållit sin rätt till tilläggspensionsandel enligt 6 mom. blir arbetsoförmögen innan han eller hon uppnår sin personliga pensionsålder som berättigar till pension enligt tilläggspensionsskyddet, men efter att ha fyllt 63 år, beviljas han eller hon ålderspension. På ålderspensionen tillämpas inte vad som i 9 mom. föreskrivs om omvandling av ålderspension. Ålderspensionen beviljas från ingången av kalendermånaden efter ansökan eller, av särskilt skäl, tidigare, dock tidigast från ingången av månaden efter att arbetsoförmågan började.

33. Vad som i denna lags 26 a § bestäms om pensionstagarens underrättelseskyldighet tillämpas också på invalidpension där pensionsfallet har inträffat innan denna lag trädde i kraft, samt på individuell förtidspension.

34. Den samordningsgräns som fastställs enligt 5 mom. höjs i fråga om förmånstagare som är födda 1940—1944 och som inte är berättigade till tilläggspensionsandel enligt 6 mom. så att samordningsgränsen för en förmånstagare som är född 1940 höjs med 5 procentenheter och förhöjningen minskar med en procentenhet för varje år på så sätt, att samordningsgränsen för förmånstagare som är födda 1945 inte längre höjs.

35. Utan hinder av 3 a § 1—5 mom. i denna lag, iakttas arrangemanget med sista pensionsanstalt inte om en av de pensionsanstalter som omfattas av arrangemanget tillämpar de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft och en annan pensionsanstalt de som träder i kraft vid ingången av 2005, om inte pensionsanstalterna avtalar om att iakttä arrangemanget med sista pensionsanstalt.

36. Denna lags 16 § tillämpas också på sådan pension där pensionsfallet har inträffat innan denna lag trädde i kraft.

37. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

38. Genom denna lag upphävs i förordningen av den 9 december 1966 om statens pensioner

(611/1966) 1 §, sådan den lyder i förordning 987/1971.

Lag

om ändring av lagen om statens familjepensioner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 31 december 1968 om statens familjepensioner (774/1968) 5 § 1 mom., 6 §, 7 § 3 mom., 7 a § 1 mom., 11 § och 12 § 5 mom.,

sådana de lyder, 5 § 1 mom. i lag 1230/1999, 6 § i lagarna 103/1990, 1530/1993, 693/1994 och 992/1996, 7 § 3 mom. i nämnda lag 1530/1993, 7 a § 1 mom. i nämnda lag 103/1990, 11 § i lagarna 665/1976 och 1672/1995 och 12 § 5 mom. i lag 626/2000, samt

fogas till lagen nya 5 a och 5 b §, samt till 25 § ett nytt 2 mom., som följer:

5 §

Familjepensionens storlek bestäms på basis av den ålderspension eller fulla invalidpension enligt lagen om statens pensioner som förmånslåtare fick vid sin död. Härvid beaktas inte omvandlingen av pension enligt 5 b § i förmånslåtarens ålderspension. Om förmånslåtare fick en sådan arbetslöshetspension som avses i lagen om statens pensioner eller en sådan invalidpension som avses i 20 § 2 mom. i samma lag utan tillägg av pension för återstående tid enligt 9 a § 2 mom. i lagen om statens pensioner, läggs denna pensionsdel till den pension som familjepensionen grundar sig på. Likaså läggs en ny pension som förmånslåtare tjänat in under sin tid med pension till den pension som familjepensionen grundar sig på. Fick förmånslåtare inte sådan pension som nämns i första meningen, uträknas pensionen som om förmånslåtare på sin dödsdag hade blivit i den mån arbetsoförmögen att han eller hon fått rätt till full invalidpension, om inte förmånstagaren visar något annat.

5 a §

Om en i 7 d § i lagen om statens pensioner avsedd engångsförhöjning inte ingick i förmånslåtarens pension eller om förmånslåtare inte fick

pension vid sin död, ökas förmånslåtarens invalidpension, som beaktas som grund för familjepension, med den engångsförhöjning som förmånslåtare skulle ha fått om invalidpensionen hade fortsatt under den tid som avses i 7 d § i lagen om statens pensioner. Engångsförhöjningen läggs till familjepensionen från början av det kalenderår fram till vilket förmånslåtarens invalidpension eller rehabiliteringsstöd skulle ha fortgått sammanlagt fem fulla kalenderår.

5 b §

Sådan familjepension enligt denna lag som betalas såsom efterlevandepension omvandlas vid pensionsjämkningen med den livslängds-koefficient som avses i 7 e § i lagen om statens pensioner och som fastställts för det ifrågavarande året.

6 §

En familjepension skall samordnas med andra förmåner som nämns i 8 § 1 och 5 mom. i lagen om pension för arbetstagare efter en och samma förmånslåtare, varvid 8 § i lagen om pension för arbetstagare iakttas i tillämpliga delar.

Om familjepension beviljas efter en förmånslåtare som var en förmånstagare som avses i 12 § 2 mom. i lagen om statens pensioner, är

samordningsgränsen dock ett i följande tabell angivet procenttal som bestäms på grundval av den anställningstid som enligt nämnda lagrum räknas såsom pensionstid till utgången av 1994:

Pensionstid	Procent
minst 16 år	66
minst 13 år	65
minst 10 år	64
minst 7 år	63
minst 3 år	62
mindre än 3 år	61

7 §

Om den efterlevande maken inte får sådan pension som avses i 1 mom., anses den efterlevande makens på förvärvsarbete baserade pension vara den pension som han eller hon skulle ha beviljats om han eller hon hade blivit arbetsförmögen i den mån som berättigar till full invalidpension på förmånslåtarens dödsdag eller den dag då ett i 2 mom. avsett barn fyller 18 år. Detta förfarande tillämpas också i fråga om motsvarande förmån som betalas av en främmande stat.

7 a §

Vid pensionsjämkningen minskas den efterlevandepension som har fastställts enligt 5 och 6 §, om den efterlevande makens i 7 § avsedda pensioner som grundar sig på förvärvsarbete överstiger pensionsjämkningsgrunden. Denna är 649,69 euro per månad, om förmånslåtarens enligt 5 § 1 mom. beräknade pension och pension enligt de lagar eller pensionsstadgor som nämns i 8 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare eller andra med dem jämförbara pensioner som grundar sig på arbetsavtals- eller tjänsteförhållande tillsammans överstiger nämnda belopp. Pensionsjämkningsgrunden utgörs av det sammanlagda beloppet av de nämnda pensionerna, om detta belopp överstiger 324,77 men inte 649,69 euro. I övriga fall är grunden 324,77 euro.

11 §

De belopp som anges i denna lag samt förmånslåtarens arbetsinkomst för vart och ett av de år för vilket familjepensionen räknas ut justeras med en koefficient i vilken vägningskoefficienten för förändringar i lönenivån utgör 0,8 och vägningskoefficienten för förändringar i prisnivån 0,2 (*lönekoefficienten*). Som lönekoefficient används den lönekoefficient som årligen fastställs genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet med stöd av 7 b § i lagen om pension för arbetstagare.

Familjepensionens belopp justeras på samma sätt som i 9 § i lagen om pension för arbetstagare bestäms om justering av pensioner enligt lagen om pension för arbetstagare.

12 §

När familjepension betalas ut som ett engångsbelopp skall 15 § 5 mom. i lagen om statens pensioner iaktas i tillämpliga delar. Som ett engångsbelopp kan statskontoret likaså betala ut en familjepension eller en pension som understiger 12,72 euro och som med stöd av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen betalas från Finland till ett barn i form av skillnaden mellan de förmåner som barnet skulle ha rätt till från Finland och de förmåner som barnets bosättningsland har beviljat. Engångsbeloppet beräknas enligt grunder som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet.

25 §

Med de belopp som fastställs i denna lag avses summor som motsvarar värdet ett (1,000) år 2004 av den lönekoefficient som avses i 7 b § i lagen om pension för arbetstagare.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.
2. Denna lag tillämpas på familjepensioner där pensionsfallet inträffar efter att denna lag trädde i kraft. På sådan familjepension där pensionsfallet inträffar 2005 tillämpas dock de be-

stämmelser som gällde före denna lags ikraftträdande.

3. Om pensionsjämkning första gången görs före 2004, uppgår den pensionsjämningsgrund år 1990 som avses i 7 a § 1 mom. till 886,61 i stället för 649,69 euro och från detta belopp dras 16,97 euro av varje följande år. Beloppen motsvarar värdet ett (1,000) år 2004 av den lönekoeficient som avses i 11 § 1 mom.

4. Vad som bestäms i 12 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av statens pensioner (/) tillämpas också när familjepension beviljas efter en förmånslåtare vars pension har fastställts enligt de bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft. Familjepension samordnas på det sätt som föreskrivs i den 8 § i lagen om statens familjepensioner som gällde när denna lag trädde i kraft, dock så att

från pension enligt lagen om statens familjepensioner avdras från den del som överskrider samordningsgränsen samma relativa andel som familjepension utgör av det sammanlagda beloppet av de pensioner som nämns i 8 § 4 mom. 3—5 och 7—9 punkten i lagen om pension för arbetstagare. När familjepension beviljas efter en förmånslåtare vars pension har fastställts enligt denna lag, är grunden för familjepensionen fram till utgången av 2004 förmånslåtarens pension som samordnats i enlighet med 5 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om statens pensioner (/).

5. Denna lags 11 § 2 mom. tillämpas också på familjepension där pensionsfallet har inträffat innan denna lag trädde i kraft.

6. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om upphävande av lagen om ordnande av pensionsskydd i statliga anställningsförhållanden som varar kortare tid än en månad

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs lagen av den 11 december 1997 om ordnande av pensionsskydd i statliga anställningsförhållanden som varar kortare

tid än en månad (1152/1997), jämte ändringar.

2 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Lag

om ändring av 35 § i statstjänstemannalagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i statstjänstemannalagen av den 19 augusti 1994 (750/1994) 35 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 604/1997, som följer:

35 §

Den allmänna avgångsåldern för tjänstemän är 68 år.

Genom förordning kan bestämmas att avgångsåldern i en tjänst vars art kräver det är lägre än den allmänna avgångsåldern.

En tjänstemans tjänsteförhållande upphör utan uppsägning eller annan åtgärd vars syfte är att tjänsteförhållandet skall upphöra vid utgång-

en av den månad under vilken han eller hon uppnår avgångsåldern.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005, dock så att om domares rätt att kvarstå i en tjänst för vilken avgångsåldern är högre än 68 år gäller vad som föreskrivs i 75 § i statstjänstemannalagen.

Helsingfors den 21 juni 2004